

NĂM APEC 2017: THỜI CƠ ĐỐI VỚI VIỆT NAM

ThS. ĐẶNG THỊ THẢO (*)

Tóm tắt: Sau gần 30 năm hình thành và phát triển, Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC) ngày càng khẳng định là cơ chế hợp tác kinh tế hàng đầu ở khu vực và trên thế giới, dẫn dắt tiến trình tự do hóa thương mại và đầu tư, thúc đẩy xu thế hợp tác. Năm 2017, Việt Nam lần thứ hai vinh dự đảm nhận vai trò chủ nhà tổ chức các hoạt động của APEC. Điều này không chỉ khẳng định uy tín, vị thế của Việt Nam trong cộng đồng quốc tế, mà còn là dịp đẩy mạnh quan hệ giữa Việt Nam với các đối tác song phương. Đây cũng là dịp giúp Việt Nam có thêm nhiều cơ hội trong phát triển kinh tế - xã hội với những lợi ích thiết thực và hiệu quả.

Từ khóa: APEC 2017; Việt Nam đăng cai APEC; thời cơ

1. Việt Nam tích cực chuẩn bị cho các hoạt động của Năm APEC 2017

Việt Nam đăng cai và làm Chủ tịch Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương là sự kiện quan trọng thu hút sự quan tâm của dư luận quốc tế, có ý nghĩa to lớn đối với Việt Nam và các nước trong khu vực. Nhận thức rõ vai trò của mình, Việt Nam đã tích cực, chủ động chuẩn bị mọi mặt nhằm bảo đảm tổ chức thành công sự kiện này.

Ngay từ khi nhận nhiệm vụ đăng cai (năm 2013), Việt Nam đã triển khai công tác chuẩn bị từ rất sớm. Cuối năm 2013 đầu năm 2014, Việt Nam đã thành lập Nhóm công tác liên ngành. Ủy ban Quốc gia APEC 2017 được thành lập theo Quyết định số 1082/QĐ-TTg ngày 16/7/2015 của Thủ tướng Chính phủ. Đây là cơ chế liên ngành có trách nhiệm chỉ đạo và chủ trì chuẩn bị, tổ chức các hoạt động của Năm APEC 2017 do Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao làm Chủ tịch. Hai Phó Chủ tịch là Thứ trưởng Thường trực Bộ Ngoại giao và Thứ trưởng Bộ Công Thương. Ủy ban gồm 23 ủy viên là lãnh đạo các cơ quan trung ương và các địa phương.

Ủy ban Quốc gia APEC 2017 gồm 5 tiểu ban: Tiểu ban Nội dung do Bộ Ngoại giao và Bộ Công Thương đồng chủ trì; Tiểu ban Vật chất và Hậu cần do Văn phòng Chính phủ

chủ trì; Tiểu ban An ninh và Y tế do Bộ Công an chủ trì; Tiểu ban Tuyên truyền Văn hóa và Tiểu ban Lễ tân do Bộ Ngoại giao chủ trì. Bộ phận thường trực giúp việc cho Ủy ban Quốc gia là Ban Thư ký Quốc gia APEC 2017. Các tiểu ban, địa phương tích cực chuẩn bị mọi mặt theo chức năng, nhiệm vụ được giao.

Về nội dung: Việt Nam chủ động tham vấn các ủy ban quốc tế và các thành viên của APEC về các nội dung trọng tâm: Tăng cường liên kết kinh tế khu vực và kết nối; bảo đảm tăng trưởng bền vững, sáng tạo và bao trùm; thúc đẩy tinh thần kinh doanh, khởi nghiệp, giúp các doanh nghiệp vừa và nhỏ tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu và tăng cường năng lực cạnh tranh, sáng tạo trong kỉ nguyên số; tăng cường an ninh lương thực và nông nghiệp bền vững, thích ứng với biến đổi khí hậu. Những trọng tâm trên nhằm đáp ứng nhu cầu chung về khôi phục để tăng trưởng và liên kết sâu rộng ở khu vực, góp phần hoàn tất các mục tiêu Bogor (năm 1994, các nhà Lãnh đạo kinh tế APEC đã nhóm họp tại Bogor - Indonesia) và thực hiện Chương trình nghị sự của Liên hợp quốc về phát triển bền vững đến năm 2030.

Với sự giúp đỡ của các ủy ban APEC và các nước thành viên, Việt Nam đề xuất cấp có thẩm quyền phê duyệt chủ đề, mục tiêu và những nội dung ưu tiên, sáng kiến cho Năm APEC 2017 trên nguyên tắc thúc đẩy hợp tác, nâng cao vai trò của diễn đàn, gắn với lợi ích của các nền kinh tế thành viên,

nhất là lợi ích của nước chủ nhà.

Về vật chất, hậu cần: Quan điểm của Việt Nam là tiết kiệm, tận dụng tối đa cơ sở vật chất hiện có, nhưng “phải thật chu đáo”, “trọng thị”, đặc biệt là an ninh, trật tự, an toàn. Riêng với thành phố Đà Nẵng, địa phương được chọn là nơi tổ chức Hội nghị Cấp cao APEC 2017 thì cần tập trung cải tạo Trung tâm Hội chợ - Triển lãm đáp ứng yêu cầu phục vụ các Hội nghị trong Tuần lễ Cấp cao APEC 2017; chuẩn bị các địa điểm tổ chức Gala Dinner cấp cao; cải tạo trung tâm hành chính thành phố... Đồng thời, phối hợp với Tiểu ban An ninh bảo đảm an ninh, an toàn tuyệt đối cho Tuần lễ Cấp cao APEC 2017. Bởi đây là sự kiện quan trọng nhất với sự tham dự của Nguyên thủ hàng chục quốc gia, có vai trò quan trọng quyết định đến vấn đề hợp tác kinh tế trong khu vực. Nhiều phương án đã được triển khai, các cuộc diễn tập phòng cháy, chữa cháy, cứu hộ, cứu nạn, phòng, chống khủng bố, công tác giao thông... cũng được tăng cường. Ngoài ra, nguồn nhân lực, tình nguyện viên, nhân viên có năng lực, trình độ ngoại ngữ để phục vụ hội nghị đã được chú trọng triển khai. Các địa phương đăng cai tổ chức Hội nghị cũng có những phương án chuẩn bị tích cực.

Về thông tin, tuyên truyền: Việt Nam có nhiều ý tưởng sáng tạo, góp phần quảng bá rộng rãi hình ảnh đất nước, con người cũng như các tiềm năng về kinh tế, du lịch... tới bạn bè quốc tế và khu vực, thu hút sự quan tâm rộng rãi của giới truyền thông; lồng ghép các hoạt động truyền thông về Năm APEC 2017 với việc quảng bá hình ảnh đất nước, con người, tiềm năng, lợi thế phát triển kinh tế, du lịch. Bộ Thông tin và Truyền thông tổ chức Hội nghị tập huấn Kỹ năng làm báo và giới thiệu cung cấp thông tin, nội dung về các sự kiện lớn của Năm APEC 2017; đồng thời, chỉ đạo thành lập Trung tâm Báo chí phục vụ Năm APEC 2017.

Các Sở Thông tin và Truyền thông, Sở

Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Ban Tuyên giáo các tỉnh, thành tổ chức chỉ đạo các cơ quan báo chí địa phương bám sát các sự kiện và có các tuyến đề tài, nội dung tuyên truyền cho phù hợp. Đối với các cơ quan thông tấn báo chí, sẽ mở các chuyên trang, chuyên mục, tăng thời lượng tuyên truyền, tập trung cho các chuỗi sự kiện liên quan đến Năm APEC 2017, đề cao những nỗ lực, công tác chuẩn bị cho Năm APEC 2017 mà Việt Nam đang triển khai, nhấn mạnh dấu ấn Việt Nam trong Năm APEC 2017, góp phần củng cố xu thế hòa bình, ổn định, hợp tác và phát triển ở khu vực, nâng cao vị thế Diễn đàn APEC.

Nội dung tuyên truyền cần nêu bật các ý tưởng, sáng kiến của Việt Nam trong Năm APEC 2017 nhằm thúc đẩy hợp tác, liên kết và phát triển của APEC, tăng cường quan hệ giữa Việt Nam và các nền kinh tế thành viên trong khu vực. Tuyên truyền các nội dung và kết quả các Hội nghị APEC do Việt Nam đăng cai tổ chức trong năm 2017, nhất là Tuần lễ cấp cao APEC được tổ chức từ ngày 05 -11 tháng 11/2017.

2. Năm APEC 2017 và những lợi ích thiết thực cho Việt Nam

Trong bối cảnh thế giới có nhiều biến động, kinh tế của khu vực và quốc tế vẫn trong quá trình hồi phục chậm chạp sau khủng hoảng, vai trò của APEC đang đặt ra những thách thức không nhỏ. Việc đăng cai tổ chức các hoạt động Năm APEC 2017 của Việt Nam đặt ra nhiều trọng trách lớn nhưng cũng đem lại nhiều lợi ích thiết thực trên các lĩnh vực, cụ thể:

- Về chính trị

Thứ nhất, tiếp tục khẳng định vai trò và vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế

Đăng cai tổ chức Năm APEC 2017 là trọng tâm đối ngoại của Việt Nam đến năm 2020, khẳng định bản lĩnh và trí tuệ của đối ngoại Việt Nam, thể hiện quyết tâm của Việt Nam hội nhập quốc tế sâu rộng và nâng tầm đối ngoại đa phương. Với thế và lực của đất nước không ngừng được nâng

cao, kinh nghiệm tổ chức thành công APEC 2006 và uy tín quốc tế của Việt Nam qua việc đảm nhận tốt các trọng trách ở nhiều tổ chức, diễn đàn những năm qua đã giúp Việt Nam bước vào Năm APEC 2017 với một tâm thế mới. Việc lần thứ hai đăng cai Năm APEC là đóng góp quan trọng nhất của Việt Nam đối với Diễn đàn trong bối cảnh mới, hướng tới kỉ niệm 20 năm Việt Nam trở thành thành viên của APEC (1998 - 2018). Đây cũng là cơ hội để Việt Nam cùng các thành viên Cộng đồng ASEAN vun đắp tình hữu nghị, hợp tác và gắn kết với các đối tác, các doanh nghiệp, bè bạn khu vực.

Sự ủng hộ và tham gia tích cực của các nền kinh tế thành viên APEC, các tổ chức khu vực và quốc tế đối với các nỗ lực của Năm APEC 2017 sẽ là đòn bẩy giúp Việt Nam phát huy "sức mạnh mềm". Không phải ngẫu nhiên mà Việt Nam trở thành nước chủ nhà APEC đầu tiên được mời tham dự các cuộc họp của Nhóm G20. Điều này thể hiện sự tin cậy, đánh giá cao của bạn bè quốc tế đối với những sáng kiến, ý tưởng hợp tác vượt lên trên tầm khu vực mà Việt Nam đã đề xuất cho APEC. Rõ ràng, các hoạt động của Năm APEC 2017 đã và đang góp phần khẳng định vai trò ngày càng quan trọng của diễn đàn, cũng như vị thế xứng đáng của Việt Nam trong quản trị khu vực và toàn cầu.

Thứ hai, tăng cường hợp tác song phương APEC là diễn đàn khu vực hội tụ các nền kinh tế hàng đầu trên thế giới và là diễn đàn liên kết kinh tế quy mô lớn nhất châu Á-Thái Bình Dương. Các nền kinh tế trong diễn đàn chiếm tổng cộng 39% dân số thế giới, 59% GDP toàn cầu, 48% thương mại quốc tế và chiếm khoảng 53% tổng nguồn vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) của thế giới².

Hiện nay, 13 trong tổng số 15 các hiệp định thương mại tự do của Việt Nam là với 18 nền kinh tế thành viên APEC. 7 nền kinh tế thành viên APEC hiện nay nằm trong top 10 thị trường xuất khẩu lớn nhất của Việt Nam, bao gồm Mỹ, Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn

Quốc, Hồng Kông, Malaysia, và Singapore³. Vì vậy, ngoài việc đóng góp vào thành công chung của hợp tác đa phương APEC 2017, Việt Nam sẽ có cơ hội làm sâu sắc hơn quan hệ hợp tác song phương với các nước này; đồng thời, đưa các khuôn khổ quan hệ với những đối tác khác đã được xác lập đi vào chiều sâu, ổn định, bền vững, đặc biệt là tăng cường đan xen lợi ích dài hạn với các thành viên APEC chủ chốt, nhằm bắt kịp với những chuyển biến nhanh chóng hiện nay của tình hình thế giới. Qua đó, đẩy mạnh sự phối hợp, đồng thuận, nâng tầm ảnh hưởng của nhau tại các diễn đàn đa phương khu vực và quốc tế, trong đó có APEC, ASEAN, ASEM, WTO...

- Về kinh tế - xã hội

Thứ nhất, việc thúc đẩy hoàn thành các mục tiêu Bogor và triển khai các chiến lược, kế hoạch hành động của APEC, cùng nỗ lực của Việt Nam, nhằm hoàn tất các cam kết trong các hiệp định FTA của ASEAN sẽ góp phần tạo động lực thúc đẩy cải cách, tái cơ cấu kinh tế, chuyển đổi mô hình tăng trưởng, cải thiện môi trường kinh doanh và đầu tư ở nước ta. Đó là tiền đề để hiện thực hóa quyết tâm xây dựng chính phủ liêm chính, kiến tạo phát triển, hành động, phục vụ vì người dân và doanh nghiệp.

Thứ hai, "cơ hội vàng" cho các doanh nghiệp, trong đó có các doanh nghiệp vừa và nhỏ.

Với quy mô và tầm quan trọng của mình, APEC khuyến khích và thúc đẩy các doanh nghiệp uy tín hàng đầu thế giới kinh doanh và đầu tư vào Việt Nam, tạo ra "cơ hội vàng" cho doanh nghiệp Việt Nam khai thác và phát triển. Theo phân tích của các chuyên gia kinh tế, Năm APEC 2017 sẽ mang lại cơ hội tốt cho doanh nghiệp Việt Nam để tác động tích cực vào việc thay đổi chính sách. Với hơn 200 sự kiện lớn nhỏ, 8 hội nghị Bộ trưởng, cấp Bộ trưởng, tương đương Bộ trưởng diễn ra trên 8 tỉnh, thành, đặc biệt là Hội nghị Thượng đỉnh Doanh nghiệp

APEC tại Đà Nẵng, Năm APEC 2017 luôn có các hoạt động tương tác gần gũi, thiết thực giữa doanh nghiệp với các quan chức cao cấp, các nhà hoạch định chính sách... Chính sự tương tác này cùng với sự quan tâm, lắng nghe của các nhà hoạch định chính sách sẽ chuyển hóa thành chính sách, những cam kết của APEC trực tiếp tạo thuận lợi cho quá trình sản xuất - kinh doanh của doanh nghiệp.

Trong dịp diễn ra sự kiện Năm APEC 2017, sự hội tụ của các nền kinh tế năng động hàng đầu khu vực và thế giới, như Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Úc... cùng hơn 1 nghìn doanh nghiệp quốc tế thuộc các thành viên APEC đến Việt Nam, tạo ra nhiều cơ hội để kết nối các doanh nghiệp Việt Nam với các doanh nghiệp hàng đầu thế giới và tìm kiếm cơ hội hợp tác kinh doanh, tham gia sâu hơn vào mạng lưới sản xuất toàn cầu³.

Doanh nghiệp nhỏ và vừa là khối doanh nghiệp rất quan trọng, không chỉ ở Việt Nam, mà còn trong toàn khu vực APEC. Đây là cơ hội tốt để các doanh nghiệp siêu nhỏ, nhỏ và vừa phát triển thị trường, đối tác, xuất khẩu, nhập khẩu; tham gia chuỗi cung ứng của khu vực một cách tích cực hơn và chủ động hơn; hợp tác, liên kết với nhau nhằm tận dụng tốt hơn các cơ hội có được từ Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 chia sẻ kinh nghiệm và học tập lẫn nhau; đồng thời là cơ hội để doanh nghiệp quảng bá sản phẩm, dịch vụ của mình.

Thứ ba, mục tiêu bao trùm của APEC là mở rộng và tự do hóa các lĩnh vực thương mại, đầu tư và những ưu tiên hợp tác của Diễn đàn Năm APEC 2017, du lịch APEC nói chung và du lịch Việt Nam nói riêng đứng trước nhiều cơ hội phát triển như sau:

Với tư cách là ngành kinh tế dịch vụ, du lịch Việt Nam có cơ hội để thu hút đầu tư phát triển hạ tầng; tiếp cận các nguồn lực đầu tư và kinh nghiệm quốc tế về phát triển du lịch bền vững gắn với tăng trưởng xanh, mở rộng thị trường du lịch. Đặc biệt, các địa phương, nơi được lựa chọn để tổ chức các

sự kiện Năm APEC 2017, sẽ có cơ hội để tổ chức các đoàn Firmtrip (du lịch hội nghị) nhằm giới thiệu về tiềm năng, lợi thế về du lịch, về các sản phẩm du lịch của địa phương mình; tổ chức các hoạt động xúc tiến đầu tư du lịch và giao lưu giữa các đại biểu Năm APEC 2017 với cộng đồng địa phương. Qua đó, các đại biểu sẽ có được những trải nghiệm chân thực nhất về cuộc sống của người dân Việt Nam. Những ấn tượng tốt đẹp này sẽ được các đại biểu Năm APEC 2017 chuyển tải đến người dân ở nước mình, thúc đẩy sự hợp tác về du lịch giữa Việt Nam và các nước thành viên APEC trong tương lai.

Thứ tư, trong bối cảnh Việt Nam đang tranh thủ nguồn lực quốc tế, phục vụ thực hiện Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 2011 - 2020, Năm APEC 2017 tạo thêm nhiều cơ hội phát triển, quảng bá văn hóa vùng miền, địa phương, doanh nghiệp, người dân tới bạn bè trong khu vực và cộng đồng quốc tế. Qua đó, quảng bá rộng rãi hình ảnh về đất nước, con người Việt Nam giàu bản sắc văn hóa truyền thống, thân thiện, mến khách, đổi mới, năng động, giàu tiềm năng và tích cực hội nhập... nhằm nâng cao vị thế, tạo thuận lợi để Việt Nam hoàn tất các cam kết quốc tế, đảm nhận thành công nhiều trọng trách quốc tế khác.

Thứ năm, khi đăng cai Năm APEC 2017, người dân Việt Nam sẽ có thêm cơ hội lựa chọn trong nhiều lĩnh vực, như việc làm, hàng hóa, dịch vụ, y tế, giáo dục, du lịch nhờ các chương trình mà APEC đã và đang triển khai.

Tóm lại, có thể khẳng định, những cơ hội mà Năm APEC 2017 đem đến cho Việt Nam là rất lớn. Tuy nhiên, để biến những cơ hội này thành hiện thực, góp phần tạo thêm những động lực mới cho Việt Nam phát triển thì rất cần sự quyết tâm, chủ động, sự nhạy bén nắm bắt cơ hội của doanh nghiệp, sự hỗ trợ và hợp tác có hiệu quả của các ngành và địa phương dưới sự chỉ đạo tập trung và mạnh mẽ của Đảng và Chính phủ□

¹ <http://www.vietnamplus.vn/dam-bao-nam-apec-2017-thanh-cong-voi-nhung-dau-an-viet-nam/427736.vnp>

² <http://vneconomy.vn/thoi-su/dang-cai-apec-2017-mang-lai-gi-cho-viet-nam-20170510040489.htm>

³ <http://www.vinacomin.vn/tap-chi-than-khoang-san/apec-2017-co-hoi-vang-cho-doanh-nghiep-viet-nam-201708031415369278.htm>

⁴ <http://www.trungtamwto.vn/tin-tuc/apec-2017-la-thoi-diem-vang-cho-cac-doanh-nghiep-viet-nam>

TÁC PHẨM “SỬA ĐỔI LỐI LÀM VIỆC” CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH...

(tiếp theo trang 21)

Văn kiện Đại hội lần thứ XII của Đảng xác định, nhiệm vụ về đổi mới, nâng cao hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật đảng, xử lý kịp thời, nghiêm minh tổ chức đảng, đảng viên vi phạm Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và những hành vi dung túng, bao che khuyết điểm, vi phạm của tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên. Do đó, cần nghiên cứu tăng thẩm quyền kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng cho ủy ban kiểm tra các cấp. Kết hợp chặt chẽ công tác kiểm tra, giám sát của Đảng với thanh tra của Nhà nước, giám sát của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội. Nghiên cứu, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các quy định của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, kiện toàn các cơ quan chức năng và tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử để nâng cao hiệu lực, hiệu quả đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí. Xây dựng cơ chế phòng ngừa, ngăn chặn “lợi ích nhóm”, chống đặc quyền, đặc lợi, “tư duy nhiệm kỳ”, đẩy mạnh cải cách hành chính, tư pháp. Phát huy vai trò của các cơ quan dân cử, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể nhân dân, các phương tiện thông tin đại chúng trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí.

Tại Nghị quyết số 04/NQ-TW của Hội nghị lần thứ tư BCH TƯ khóa XII, Đảng đã chỉ rõ: “chậm xây dựng, hoàn thiện tổ chức và cơ chế giám sát trong Đảng và trong hệ thống chính trị, giám sát của nhân dân đối với hoạt động của Đảng, Nhà nước và cán bộ, đảng viên”, “công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật Đảng chưa đủ sức răn đe, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái”²¹. Suy ngẫm những bài học lý luận và thực tiễn về công tác kiểm tra trong tác phẩm *Sửa đổi lối làm việc* cách đây 70 năm càng thấy những luận điểm mà Người nêu ra vô cùng sâu sắc và còn nguyên giá trị trong giai đoạn hiện nay, khi thực tế đặt ra yêu cầu phải đổi mới toàn diện hoạt động của Đảng và chính quyền, của cán bộ làm công tác kiểm tra □

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 và 20 Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.5, Nxb CTQG, HN. 2011, tr.636, 327, 637-638, 327, 327, 638, 316, 637, 637, 302, 301, 301, 279, 325 - 326, 637, 307-308, 327, 278 và 289

⁸ Hồ Chí Minh, *Sổ*, t.8, tr.424

²¹ ĐCSVN, *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư BCH TƯ khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, HN. 2016, tr.22